

Protestantse Kerk

Beleidsplan 2017 tot en met 2020 van de Algemene Kerkenraad Protestantse Gemeente Krimpen aan den IJssel

'Zicht op overmorgen'

30 augustus 2016

Concept zoals vastgesteld in de vergadering van de Algemene Kerkenraad d.d. 14 september 2016

Toelichting:

Dit document is unaniem door de Algemene Kerkenraad als Concept vastgesteld. Dit document wordt ter consultatie voorgelegd aan de Wijkkerkenraden en aan het College van Kerkrentmeesters, het Algemeen College van Diakenen, de Jeugdraad, de Centrale Missionaire Commissie (CMC). Ook worden er samsprekingen georganiseerd waar het Concept aan de orde wordt gesteld. De resultaten van de consultatieronde worden vervolgens gewogen en daarna wordt het Beleidsplan (als definitieve versie) vastgesteld door de Algemene Kerkenraad. De communicatie- en besluitvormingsprocedure is uitgewerkt in paragraaf 16.

1. Inleiding

1.1. Plaatselijke regeling

De Algemene Kerkenraad heeft op 18 september 2013, overeenkomstig de Plaatselijke regeling (artikel 2.9.2. (C)) een beleidsplan vastgesteld voor de periode 2013 tot en met 2016: 'Zicht op morgen' 'Met elkaar en anderen delen wat ons beweegt aan geloof, hoop en liefde.' Met het onderhavige document wordt invulling gegeven aan de opdracht om voor de daarop volgende termijn het beleid te bepalen.

1.2. Voorgeschiedenis

Na de vaststelling van het beleidsplan 'Zicht op morgen' in 2013 heeft de Algemene Kerkenraad een aantal stappen gezet met het doel om het beleid om te zetten in concrete doelstellingen. Er volgde een opdracht aan de gemeenteadviseurs Mw. Plonie Robbers en Gerrit Oosterwijk om besluitvorming over de structuur voor te bereiden. De rapporten die zij begin 2014 uitbrachten werden voor kennisgeving aangenomen.

In vervolg daarop formuleerde een commissie onder voorzitterschap van Kees Hoogendijk (de Commissie Ad Hoc genoemd) op 11 juni 2014 het rapport 'Naar een levensvatbare gemeente PKN (een nieuw perspectief)'. Daarin werden twee volgtijdelijke scenario's (Intensiveren en versterken, respectievelijk Bouwen aan een nieuw perspectief) uitgewerkt aan de hand van concrete kengetallen. De Algemene Kerkenraad nam deze voorstellen over.

In de tweede helft van 2014 bleek dat het intensiveren en versterken ontoereikende concrete resultaten had opgeleverd om met de bestaande vier wijken en kerkgebouwen verder te kunnen. In 2015 werd Henk Leertouwer gevraagd om, als procesbegeleider, samen met vier leden uit de verschillende wijkgemeenten, op basis van het rapport van de Commissie Ad Hoc) een plan uit te werken. Dit plan werd, in de vorm van een eindrapportage, uitgebracht op 25 augustus 2015 en dit leidde tot het besluit van de Algemene Kerkenraad d.d. 16 september 2015.

Dit besluit was (voor zo ver hier van belang):

1. Akkoord te gaan met het de inhoud van het eindrapport van de commissie Leertouwer, met uitzondering van de aanbeveling tot het instellen van een werkgroep voor het verkennen van de mogelijkheden om te komen tot een zekere hergroepering;
2. Voor de periode tot 2024 een fasering vast te leggen;
3. Een visie uit te werken.

Het moderamen nam op zich om de rol van de onder 1 voorgestelde werkgroep op zich te nemen. Met het onderhavige beleidsplan wordt de toezegging om een visie uit te werken ingelost.

1.3. Positie HWBA

Omdat de HWBA vanwege de aard van een wijkgemeente van bijzondere aard conform de kerkorde een zelfstandige positie heeft qua middelen en enkele kernen van beleid, blijft ze buiten de beleidsvoornemens van dit rapport die betrekking hebben op de stappen die genomen moeten worden in de herschikking van de structuur van onze kerk in ons dorp. Vanwege haar betrokkenheid als fusiepartner in de Algemene Kerkenraad wordt ze overal in gekend en onderschrijft zo mogelijk de uitkomsten. Samenwerking wordt vooral gezocht door informatie-uitwisseling en in voordelen bij facilitaire zaken.

De fusie-afspraken dat, hetzij de HWBA, hetzij de andere fusiepartners, in de vergaderingen van de Algemene Kerkenraad wederkerig afzien van deelname aan stemming als het gaat over zakelijke aangelegenheden van de ander, blijft van kracht.

Uiteraard blijft de HWBA voluit deelnemer op deelgebieden waar sprake is van overeengekomen gezamenlijke verantwoordelijkheden in het verband van de Algemene Kerkenraad.

1.4. Termijn

Planperiode 2017 tot en met 2020

Het plan betreft de in die periode te nemen maatregelen met een 'vergezicht' om naar toe te werken: het Zicht op overmorgen. Dit 'vergezicht' (zie paragraaf 3.2) heeft als doel om te dienen als een gemeenschappelijk toetsingskader bij de te nemen maatregelen, dat wil zeggen dat, als er besluiten worden genomen, nagegaan wordt of deze passen in het 'vergezicht'. Er is geen jaartal van toepassing op het realiseren van het 'vergezicht'.

De uiterste termijnen die in het rapport van de Commissie Leertouwer zijn vermeld, blijven onverminderd van kracht voor de in dat rapport vermelde maatregelen. Het *early warning* systeem, dat door het College van Kerkrentmeesters is ontwikkeld, bewaakt de uiterste (financiële) grenzen van effectuering en kan de noodzaak tot eerdere realisatie zichtbaar maken.

Uiteraard is het mogelijk om, ook als de onmiddellijke noodzaak daartoe niet is, de effectuering van besluiten eerder dan strikt noodzakelijk te laten plaatsvinden. Daar zijn goede redenen voor. De ramingen in de stukken die tot dusverre zijn verschenen zijn gebaseerd op demografische ontwikkelingen. Zij houden geen rekening met de mogelijke effecten van het afstoten van kerkgebouwen en/of structuraanpassingen. Weliswaar leveren de noodzakelijke stappen structurele bezuinigingen op, maar niet uit te sluiten is dat er ook negatieve gevolgen zijn. Mogelijk haken lidmaten als gevolg van veranderingen af en mogelijk heeft dat ook consequenties voor de financiën. Daar komt bij dat het nemen van maatregelen op het uiterste moment geen ruimte zal laten voor investeringen. Hoe eerder bezuinigingsmaatregelen worden genomen, hoe meer financiële ruimte er zal zijn voor investeringen. Die zijn zeer gewenst om kerkgebouwen toe te rusten, nieuwe initiatieven kansen te geven, e.d.

2. Evaluatie Zicht op morgen

In het beleidsplan 'Zicht op morgen' over de periode 2013 tot en met 2016 is de volgende passage opgenomen:

'Met dit document geven we de richting aan die we als Protestantse Gemeente de komende jaren willen gaan. Met realisme en bevlogenheid. We keren terug naar waar het ons om begonnen is: met elkaar en met anderen delen wat ons beweegt aan geloof, hoop en liefde.

Vanuit de Bijbelse opdracht en ons gezamenlijke verlangen om te laten zien wat ons beweegt, zetten we de stap om meer samen op te trekken in de komende jaren. Om elkaar te inspireren en te verrassen. Om samen te groeien in geloof, hoop en liefde en om samen naar buiten te kunnen treden. Vanuit onze visie zullen we de lijnen doortrekken naar concrete voornemens.'

In 2016 kan worden vastgesteld dat aan de belangrijkste doelstelling, het delen wat ons beweegt aan geloof, hoop en liefde, gewerkt is en dat de verkonding van Gods woord ook in deze periode voortgang heeft kunnen hebben. Op onderdelen zijn er concrete resultaten geboekt:

- Er is een nieuwe wijkindeling van de verschillende wijken gekomen, waardoor er niet langer gereformeerde of hervormde wijken bestaan.
- De Actie Kerkbalans is geharmoniseerd en er is een, tijdelijke, stijging van de baten geweest.
- De diaconale bijdragen zijn voor middel van een gerichte actie verhoogd.
- Avonddiensten zijn samen gegaan.

Anders is het met de situatie ten aanzien van de structuur van de wijken en van de kerkgebouwen. Tijdens de bespreking van de concepten van het beleidsplan over de periode 2013 tot en met 2016 werd uitgegaan van de noodzaak om het Rankgebouw af te stoten in verband met de ontwikkeling van de centrumfunctie door de burgerlijke gemeente. Gaandeweg werd duidelijk dat daar op korte termijn geen sprake van zou zijn. Het beleid is vervolgens aan deze situatie aangepast.

De zinsnede uit het beleidsplan

'We schatten het als realistisch in dat één of meerdere kerkgebouwen op termijn gesloten wordt. Dit betekent dat op termijn er twee vierplekken per kerkgebouw kunnen zijn, of dat er twee gemeenten samengevoegd zijn tot één wijkgemeente in één kerkgebouw. Voor het huidige beleid m.b.t. de kerkgebouwen moet dit verder doordacht worden'

heeft geen keuze opgeleverd die voor rust en duidelijkheid voor een langere periode heeft gezorgd. Wel is er consensus bereikt over het feit dat ten minste één kerkgebouw afgestoten dient te worden en dat er, eventueel, herstructurering van wijkgemeenten moet plaatsvinden, maar nog niet over welke maatregelen dit behelst.

In de situatie die er inmiddels is ontstaan, zijn er ontnuchterende cijfers:

In 2000 waren er 4557 gemeenteleden met vier kerkgebouwen. In 2016 zijn er 3126 lidmaten (ong. twee derde) met nog steeds vier kerkgebouwen. Prognoses voor komende periode op basis van demografische gegevens wijzen op verdergaande daling.

De ramingen van Oosterwijk uit 2014 kwamen uit op 3234 lidmaten in 2016; feitelijk zijn er in 2016 3126 lidmaten.

In deze situatie zijn er zorgen over toereikende aantallen vrijwilligers.

De financiële situatie is gecompliceerd:

- Ramingen van Gerrit Oosterwijk in 2014 vertoonden (bij ongewijzigd beleid) een oplopend tekort naar € 320.000 p/j in 2024.
- De positieve resultaten in 2014 en 2015 zijn reden om dankbaar te zijn, maar deze zijn vooral ontstaan vanwege de predikantsvacatures in twee wijken en daarom niet structureel.
- Verwacht wordt dat er zich vanaf 2016, bij ongewijzigd beleid, wederom tekorten gaan voordoen. De uitkomst van het *Early Warning* Systeem voor 2016 vertoont voor dat jaar een financieel tekort. Hoewel de financiële uitkomst voor 2016, als gevolg van vacatureperiodes, mogelijk meevalt, is dit geen structureel gegeven.
- Vanaf 2014 zijn de vrijwillige bijdragen gestegen, maar in 2016 is er weer een daling die zich naar verwachting zal doorzetten.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Jaarrekeningen							
vrijwillige bijdragen	€ 383.793	€ 391.197	€ 424.844	€ 430.590			
resultaat	€ -37.742	€ -37.479	€ 45.714	€ 35.624			
Early Warning system; 31-3-2016 (ramingen)							
vrijwillige bijdragen				€ 410.000	€ 397.700	€ 385.769	
resultaat				€ -9.300	€ -39.087	€ -31.268	
Toezeggingen vrijwillige bijdragen pr eind februari			€ 409.419	€ 417.906	€ 399.534		

N.B. Zoals in paragraaf 1.4. al werd aangegeven, zijn er tot dusverre ten aanzien van de prognoses van lidmaten demografische ramingen gehanteerd; er is geen rekening gehouden met mogelijk leden- en/of middelenverlies als gevolg van (onvermijdelijke) structuuraanpassingen.

Onder deze omstandigheden zijn de stappen die er tot dusverre op het gebied van de structuur en/of de kerkgebouwen zijn gezet, te laat en te beperkt geweest.

'We staan voor de deur van ingrijpende veranderingen binnen onze gemeente.

Veranderingen die pijn en moeite en opoffering zullen kosten. Maar die ook nieuwe kansen en mogelijkheden kunnen bieden. We hopen en bidden dat we met elkaar de kracht en slagvaardigheid krijgen om elkaar te vinden in een vitale kerk in een veranderende structuur.

*In het vertrouwen dat het uiteindelijk Christus is die zijn kerk stuurt en leidt.'*¹

Een dergelijke ingrijpende aanpak ligt niet alleen in het verlengde van de besluiten van de afgelopen periode, maar is ook te verkiezen boven het steeds vooruitschuiven van een reorganisatie en het steeds beetje bij beetje moeten inkrimpen in Krimpen.

Het is daarmee onvermijdelijk dat in dit concept-beleidsplan het accent ligt op materiële zaken; de maatregelen zijn noodzakelijk om ruimte te creëren voor overmorgen.

Er zijn ten behoeve van een evaluatie meer aandachtspunten. Dit betreft de aangelegenheden die in het beleidsplan 2013 tot en met 2016 (in tabelvorm) aan de orde kwamen in hoofdstuk 4 van dat plan. Het zijn aangelegenheden die vooral de dagelijkse gang van zaken betreffen. Een jaarlijkse evaluatie is er niet geweest. Een reden te meer om deze zaken ook in het onderhavige plan aandacht te geven. Dit gebeurt niet meer in tabelvorm, maar in de desbetreffende paragrafen van dit stuk. Waar dit aan de orde is, zijn daar opmerkingen van evaluatieve aard opgenomen, alsmede voorstellen tot verbetering. Ten aanzien van de tekst van de Plaatselijke regeling wordt gekozen voor een evaluatie-/verbeterprocedure betreffende de onderwerpen die daarin geregeld zijn (zie paragraaf 12.1). De vaste beleidscyclus van een beleidsplan voor een periode van vier jaar wordt aangevuld met een tussentijdse evaluatie en, waar nodig, bijstelling van de voornemens. Het effectueren daarvan levert voor de komende periode op dat iedere twee jaar systematisch wordt nagegaan welke aandachtspunten er zijn.

3. Visie

3.1. PKN-landelijk

'Waar een Woord is, is een weg. Er is een levend Woord, en daarom is er een weg. Ooit voegde dat levende Woord zich bij twee leerlingen die dachten dat ze op een doodlopende weg liepen. Ineens waren het er drie die daar liepen, de twee en een vreemdeling, die gaandeweg steeds vertrouwder werd. Harten begonnen te branden en op de avond van die dag brak Hij het brood met hen. Toen Hij uit hun ogen verdween, wisten ze het: het is de Jezus, de opgestane Heer. Dat maakte alles anders.'

Back to basics

Diezelfde Heer loopt met ons mee. Dat doet wat met je. Dat geeft hoop. Dat motiveert om de schoenen aan te trekken en de weg te gaan. Net als in de landelijke kerk merken we de noodzaak *back to basics* te gaan. Want zomaar het kerkelijk 'bedrijf' voortzetten, is niet goed. Het gaat erom de

¹ Aldus Arie Ros in het Krimpens Kerkblad d.d. 24 juni 2016.

kerk steeds opnieuw te ontdekken. Als iets waar je blij van wordt en waar je graag anderen voor uitnodigt.

Er was een tijd dat de kerk vanzelf leek te bestaan. Die tijd lijkt in ons land voorbij. Op verschillende plaatsen kraakt het kerkelijk leven. Vraag je kerkmensen waar de kerk voor dient, dan blijft het soms stil. Het is ook lastig in een gesecculariseerde omgeving uit te leggen wat je gelooft, terwijl de manier waarop mensen geloven divers is geworden.

Ook in onze Protestantse Gemeente merken we de veranderingen in de wereld om ons heen en bij onszelf. We geloven op verschillende manieren: vanuit de vanzelfsprekende rijkdom van het evangelie die je door kunt geven aan de volgende generatie, tot aan geloven met vele open vragen. Wij willen allen het evangelie laten klinken in deze tijd, zo dat het waardevol is voor onszelf en voor anderen.

Als Protestantse Gemeente merken we dat ledenaantallen en kerkbezoek teruglopen en er een daling aan inkomsten is. Het kost meer moeite om nieuwe ambtsdragers te vinden, al geldt dat in de ene wijk sterker dan de andere. Toch zijn we niet somber. We zien dat de wijkgemeenten op vele vlakken bloeien en dat de samenwerking binnen de Protestantse Gemeente groeit. *Back to basics* betekent dat het evangelie, het goede nieuws weer oplicht en zo klinkt dat het weer harten warm maakt en levens raakt. Vrede zij u. Wat is er dieper en ontroender.

Bij het *back to basics* hoort dat je eerlijk en kritisch naar de organisatie van onze kerk kijkt. De hoofdvraag is: hoe kan onze tred lichter worden? Teveel in ons huidige kerk-zijn is gebaseerd op een bestuurs- en vergadercultuur die is weggesleten. Het zal lichter moeten, ook al omdat we het met minder mensen en middelen moeten doen. Sleutelbegrippen zijn: eenvoud, bundelen van krachten en vernieuwende missionaire initiatieven. En om zo energie vrij te maken voor de kern van kerk-zijn: laten zien wat je beweegt. De evaluatie-/verbeterprocedure van de Plaatselijke regeling (zie paragraaf 12.2) moet deze uitgangspunten vertalen in concrete maatregelen.

3.2. Krimpenbreed perspectief

Als de ingrijpende veranderingen in gang worden gezet, is het goed om te redeneren vanuit een (reëel) perspectief waar naar toe wordt gewerkt. Dat begint bij het schetsen van een beeld voor de toekomst. Het is mogelijk om de hierna volgende passage in de gesprekken over het concept-beleidsplan verder te verrijken.

De (eerste) opzet van het perspectief is als volgt:

In de verder geïndividualiseerde, gedigitaliseerde en vergrijsde samenleving is er in Krimpen aan den IJssel een bloeiende PKN-gemeenschap die laat zien wat een levenskracht het geeft om met de opgestane Heer op te trekken. Er zijn twee wijkgemeenten met twee kerkgebouwen.² Deze zijn goed geoutilleerd. Elk een 'landmark' in het dorp. Deze kerkgebouwen zijn de 'IJsselkerk' (voorheen IJsseldijkkerk geheten) en 'Het Verbond' (voorheen de Ark).

De wijkgemeenten beschikken over de daarbij behorende predikantsformatie. De wijken hebben elk eigen accenten, zodat er sprake is van veelkleurigheid, en werken intensief samen met elkaar om bovenwijkse activiteiten goed te laten verlopen. Het aantal vrijwilligers is in overeenstemming met de te verrichten taken. Er is ruimte voor uiteenlopende vormen van discipelschap en geloofsbeleving. Van de financiële ruimte die is ontstaan door het snel nemen van ingrijpende besluiten is verstandig gebruik gemaakt. Daarmee is geïnvesteerd in de kerkgebouwen en in nieuwe missionaire initiatieven die op verschillende plekken in het dorp tot leven zijn gekomen.

Het begrip 'vergezicht' klinkt vrijblijvend. Zo is het evenwel niet bedoeld. 'Zicht op overmorgen' dient te functioneren als een toetsingskader voor de te nemen (deel-)beslissingen in de komende periode. Aan dit 'vergezicht' naar de (verre?) toekomst wordt geen realisatiedatum verbonden. Het besluit van

² Gegeven het feit dat er geen invoeringsdatum aan het vergezicht is verbonden, laat dit onverlet de mogelijkheid dat twee wijkgemeenten van één kerkgebouw gebruik maken.

de Algemene Kerkenraad d.d. 16 september 2015 dat er in 2024 drie wijkgemeenten zijn, blijft van kracht.

3.3. Eigenheid en samenwerking

Back tot basics betekent een organisatie die helpt om het leven en geloof in de Protestantse Gemeente te bevorderen. Het betekent verder kijken dan de bestaande situatie. In de wijken gebeurt het; dat wil niet zeggen dat dit de huidige wijken zijn: zie het besluit naar aanleiding van rapport commissie Leertouwer.

Het betekent rekening houden met verbondenheid tussen mensen zoals die de laatste tientallen jaren gegroeid is, bijvoorbeeld in pastoraat en tegelijk ruimte maken voor samenwerking in een eenvoudiger organisatie. Beleid louter bezien vanuit het belang van elk van de eigen wijken is niet meer reëel.

Het gaat om de verbondenheid in Christus; het gaat om de Protestantse Gemeente Krimpenbreed.

4. Randvoorwaarde

Als randvoorwaarde van dit beleidsplan geldt dat de eerder genomen besluiten van de Algemene Kerkenraad in acht genomen worden (zie paragraaf 1.2.). Bij de verdere besluitvorming en effectuering gelden uiteraard de formele kaders, waaronder de Kerkorde. De bestaande Plaatselijke regeling blijft van kracht tot het moment waarop er besluiten genomen zijn over aanpassing daarvan.

5. Structuur

5.1. Context

Vastgelegd is dat in 2017 besloten wordt dat er een kerkgebouw wordt afgestoten in 2018 (of eerder als zich een goede mogelijkheid voor doet). Wélk kerkgebouw is evenwel nog niet bepaald.

Financiële argumenten geven geen eenduidig beeld ten aanzien van de te maken keuze:

- Netto kosten van de kerkgebouwen op jaarbasis lopen niet erg uiteen.
- Baten uit verhuur zijn niet structureel en onzeker.
- Grootste financieel voordeel te verwachten van vermindering van exploitatiekosten.
- (Eenmalige) opbrengst gebouwen en grond onzeker; mogelijk beperkt.
- Er is mogelijk meerwaarde Rankgebouw door aanpassing bestemming van de grond die benodigd is voor het ontwikkelen van de centrumfunctie door de (burgerlijke) gemeente. Omvang van de eventuele meerwaarde is onduidelijk en de termijn is zeer onzeker.

Andere argumenten bij keuzes:

- Spreiding gebouwen in Krimpen.
- Voorbije en verwachte levensduur.
- Staat van onderhoud.
- Prominente ligging/monumentenstatus.
- Gevoelswaarde.
- Mogelijkheden voor gemeenschappelijk gebruik van kerkgebouwen met derden kunnen verschillend gewogen worden.

Oosterwijk vermeldt in zijn rapportage het volgende over de gebouwen (paragraaf 13.1 van zijn rapport):

'De huidige situatie met vier gebouwen is op grond van de meerjarenprognose in de toekomst niet meer mogelijk. Daarnaast laat ook de ledenprognose zien dat de gemeente met vier gebouwen een te ruime jas heeft. Op termijn zullen minimaal twee gebouwen verkocht moeten worden.'

De Commissie Leertouwer trekt o.a. de volgende slotconclusie:

'Om bezuinigingen op de formatietaakomvang te beperken is het verstandig met ingang van 2018 een kerkgebouw te hebben afgestoten en uiterlijk met ingang van 2024 een tweede

kerkgebouw; wanneer een keuze moet worden gemaakt verdient het voorkeur de IJsseldijkkerk en De Ark als kerkgebouwen te behouden.'

De Algemene Kerkenraad heeft deze conclusie overgenomen en zal door middel van het (definitieve) Beleidsplan (dat volgt op dit concept) overgaan tot concretisering van deze besluitvorming. Hoe dat gebeurt, wordt hierna beschreven.

5.2. Scenario's (met voor- en nadelen)

Er zijn theoretisch veel meer scenario's dan de hierna volgende denkbaar. Het aantal hier genoemde scenario's is om praktische redenen beperkt tot drie, en wel die drie die realiteitswaarde hebben én zijn ingekaderd in eerdere besluiten.

De scenario's worden in de samensprekingen, ronde 2, en in de consultatieronde van de wijkgemeenten en colleges alle drie gepresenteerd. Naar aanleiding van de gezichtspunten die daarbij naar voren komen, wordt een scenariokeuze-beslissing genomen. Deze beslissing betreft dan tevens de keuze voor het/de in 2018 af te stoten kerkgebouw(en). Dit besluit wordt vastgelegd in het vast te stellen (definitieve) beleidsplan dat volgt op dit concept. Daarna volgt, met inschakeling van de betrokken wijkgemeente(n), de kerkordelijke procedure die van toepassing is op het afstoten van kerkgebouwen (zie paragraaf 16).

Bij de scenario's zijn een randvoorwaarde en een flankerende afspraak van groot belang. Daartoe wordt het volgende bepaald.

Het gebruik van één kerkgebouw door twee wijkgemeenten is zeer wel mogelijk. Dit veronderstelt wel dat er goede afspraken worden gemaakt die evenwicht in dit gebruik mogelijk maken. Het 'aanschuiven' of 'achterop springen' bij de gemeente die al in het gebouw gevestigd was, leidt tot onbalans en is ongewenst (zie ook commissie Leertouwer). Veel beter dan het gemeenschappelijk gebruik van een kerkgebouw is het om te komen tot integratie. Een evenwichtig speelveld om overleg over dergelijke zaken mogelijk te maken, ontstaat door als randvoorwaarde te bepalen dat, als er geen andere afspraken gemaakt worden, de eredienst van de 'inhuizende' gemeente op zondagochtend 10 uur plaatsvindt.

Zoals al in paragraaf 1.4. is aangegeven kan er (tijdelijke) investeringsruimte ontstaan als de herstructureringsmaatregelen vroeg genomen worden. Als flankerende afspraak geldt dat deze middelen bij voorrang worden ingezet bij de wijkgemeenten die bij het afstoten van een kerkgebouw betrokken zijn.

5.2.1.

Scenario A:

IJsseldijkgemeente blijft zelfstandig.

Rankgemeente blijft zelfstandig.

Arkgemeente en Wingerdgemeente gaan samen gebruik maken van één kerkgebouw.

Voordelen:

- Twee wijkgemeenten met inhoudelijke verwantschap gaan samen.
- Organisatorisch niet erg gecompliceerd.

Nadelen:

- Leeftijdsopbouw van de beide gemeenten maakt dat deze constructie niet erg op de toekomst is gericht.
- Overformatie predikanten bij de kleinste gemeenten.
- Is geen logische stap op weg naar het vergezicht.
- Geen innovatiemiddelen voor IJsseldijkgemeente en Rank.

5.2.2.

Scenario B:

IJsseldijkgemeente blijft zelfstandig.

Rankgemeente en Arkgemeente gaan samen gebruik maken van één kerkgebouw.
Wingerdgemeente blijft zelfstandig.

Voordelen:

- Twee wijkgemeenten met inhoudelijke verwantschap gaan samen.
- Bestaande kerkgebouwen liggen dicht bij elkaar.
- Organisatorisch niet erg gecompliceerd.
- Meest afwijkende profiel van de Wingerdgemeente blijft zelfstandig.

Nadelen:

- Leefstijdsopbouw Wingerdgemeente.
- Geen innovatiemiddelen voor IJsseldijkgemeente en Wingerdgemeente.

5.2.3.

Scenario C:

Arkgemeente en Rankgemeente gaan samen gebruik maken van één gebouw.
IJsseldijkgemeente en Wingerdgemeente gaan samen gebruik maken van één gebouw.

Voordelen:

- Twee wijkgemeenten met inhoudelijke verwantschap gaan samen
- Is opmaat naar vergezicht.
- Predikantsformatie kan gericht worden ingezet voor wijk- en doelgroepactiviteiten.
- Innovatiemiddelen evenwichtig in te zetten.

Nadelen:

- Identiteiten van Wingerd- en IJsseldijkgemeente vereisen bij samengang veel afspraken.
- Organisatorisch gecompliceerd (alles komt in beweging).

5.3. Predikantsformatie

De uitgangspunten zoals geformuleerd in het rapport van de commissie Leertouwer worden gehandhaafd. Dat wil zeggen

'Elke wijkgemeente heeft een eigen predikant voor de zondagse viering en (individueel) pastoraat met dien verstande, dat er in 2024 maximaal drie wijkgemeenten zijn en dat de verdeling van de formatietaakomvang van de predikanten afhankelijk is van de resultaten van het gemiddelde van de actie Kerkbalans in 2020, 2021 en 2022 per wijkgemeente. De peildatum daarvoor is januari 2022.'

Als er door natuurlijk verloop van de zittende predikanten vacature ruimte komt, wordt deze ingezet overeenkomstig de in het rapport van de Commissie Ad Hoc vermelde regel:

'Uitgangspunt daarbij dient het kengetal van de landelijke PKN te zijn. Hierin vormen de pastoraatkosten 50% van de begroting. Dit kengetal willen we toepassen op zowel PKN Krimpen als op de vier wijkgemeenten. Eén en ander betekent volgens het rapport van de heer Gerrit Oosterwijk een vermindering naar 3 tot 2,5 fte. De verdeling van de beschikbare formatie predikantsplaatsen vindt plaats op basis van de inkomsten per wijkgemeente.'

De Algemene Kerkenraad zal binnenkort een standpunt bepalen over de eventuele inzet van additionele geldstromen.

5.4. Kerkgebouwen

Allereerst wordt feitelijke achtergrondinformatie gepresenteerd door middel van citaten uit eerdere rapportages.

Oosterwijk presenteert de volgende gegevens:

'Op dit moment heeft elke wijkgemeente een eigen gebouw en dus een eigen gezicht. In het kader van de ontwikkelingen zal het duidelijk zijn dat deze situatie niet houdbaar is. Vanuit de meerjarenbegroting komen de volgende cijfers naar voren met betrekking tot de gebouwen (raming 2013):

Kosten exploitatie, klein onderhoud en dotatie onderhoudsfonds

<i>IJsseldijkkerk</i>	<i>€ 35.000,--</i>
<i>Rank</i>	<i>€ 28.000,--</i>
<i>Wingerd</i>	<i>€ 37.000,--</i>
<i>Ark</i>	<i>€ 28.000,--</i>

Verhuuropbrengsten

<i>IJsseldijkkerk</i>	<i>€ 8.430,--</i>
<i>Rank</i>	<i>€ 5.862,--</i>
<i>Wingerd</i>	<i>€ 1.800,--</i>
<i>Ark</i>	<i>€ 20.407,--</i>

De netto lasten van de kerkgebouwen zijn:

<i>IJsseldijkkerk</i>	<i>€ 26.570,--</i>
<i>Rank</i>	<i>€ 22.138,--</i>
<i>Wingerd</i>	<i>€ 35.200,--</i>
<i>Ark</i>	<i>€ 7.593,--</i>

Financieel gezien zou als eerste gebouw De Wingerd in aanmerking komen om verkocht te worden en daarna de IJsseldijkkerk. Omdat de IJsseldijkkerk een rijksmonument is, is afstoten moeilijk. Gebouw de Rank komt vervolgens in aanmerking om verkocht te worden. Het afstoten van de gebouwen De Wingerd en de Rank levert de komende jaren een besparing op van ca. € 68.000,--.'

De (recentere) gegevens uit het rapport Leertouwer wijken daarvan in beperkte mate af:

'Het College van Kerkrentmeesters heeft ten behoeve van de mogelijke verkoop van een kerkgebouw informatie bijeengebracht, die hiervoor van belang is. Voor ons als adviescommissie zijn de volgende vragen van betekenis. Voor de verkoop van welke kerkgebouwen zou belangstelling bestaan en wat zou het opleveren? Daarvoor is contact met het gemeentebestuur gewenst. Hoe ziet een vergelijking van de jaarlijkse onderhoudslasten tussen de verschillende kerkgebouwen eruit? Maar ook de vraag welke kerkgebouwen de voorkeur verdienen om te worden behouden, los van commerciële overwegingen? Dan komen vragen aan de orde als bijv.: welk kerkgebouw biedt het meeste dan wel het minste extra ruimte voor een andere wijkgemeente? En: is de ligging van het kerkgebouw gunstig?

Wat de jaarlijkse onderhoudskosten van de verschillende kerkgebouwen aangaat is er recent het volgende beeld:

<i>De Ark</i>	<i>€ 36.084</i>
<i>IJsseldijkkerk</i>	<i>€ 29.824</i>
<i>De Wingerd</i>	<i>€ 29.676</i>
<i>De Rank</i>	<i>€ 20.325</i>

Worden de baten van verhuur er ook bij betrokken – en dat lijkt terecht - dan ontstaat een heel ander beeld:

<i>De Wingerd</i>	<i>€ 27.170</i>
<i>IJsseldijkkerk</i>	<i>€ 20.692</i>
<i>De Rank</i>	<i>€ 15.376</i>
<i>De Ark</i>	<i>€ 7.826'</i>

Bij de keuze van het af te stoten kerkgebouw/de af te stoten kerkgebouwen spelen financiële overwegingen geen doorslaggevende rol. Deze keuze wordt daarom gebaseerd op argumenten in relatie tot de strategische scenariokeuze: de rol van gebouwen bij het stimuleren van samenwerkingsmogelijkheden en, op termijn, van integratiemogelijkheden.³

Het afstoten van (een) gebouw(en) kan ook zijn het komen tot samenwerkingsarrangementen met derden. Deze weg is aantrekkelijk vanwege andere dan alleen financiële argumenten, maar is alleen begaanbaar als het eigenaarsrisico niet bij de kerk blijft.

5.5. Samenwerking

In het Rapport van de Commissie Leertouwer is op pagina 3 en 4 een matrix opgenomen van onderwerpen ter zake waarvan samenwerking plaatsvindt of plaats kan vinden.

Deze onderwerpen zijn (met enkele aanvullingen) de volgende.

A = De Ark, R = De Rank, IJ = IJsseldijkkerk, W = De Wingerd.

Nr.	Activiteiten, instellingen, etc.	Aanwezige samenwerking
1	Catechese: Follow Me Next	R + A
2	Dagcatechese/leerhuizen	Alle
3	Eethuiscatechese	A + IJ
4	Jeugdwerk	Alle
5	Jeugdraad	Alle
6	Jongerencafé in 't Vooronder	Alle
7	Kinderclubwerk	- (R)
8	Verenigingen	-
9	Alphacursus	A + R + IJ
10	Wijkbijeenkomsten/ contactpersonen	-
11	Gemeenteavonden	-
12	Ambtsdragersbijeenkomst	Alle
13	Viering 31 oktober	Alle
14	Jeugddiensten	Alle
15	Ontmoetingsdiensten	- (A)
16	Zangdiensten	- (R) (A)
17	Kindernevendiensten	-
18	Kinderdienst Goede Vrijdag	R + IJ
19	Gezamenlijke avonddiensten	R + IJ + A
20	Sunday Half Hour	- (A)
21	Bijbeldoedagen	Alle
22	Seniorenmiddagen	R + IJ
23	Taakgroep Eredienst	- (A)
24	Vorming en Toerusting	Alle
25	Muziekgroepen	Nee
26	Kerkkoor/Cantorij	R + IJ / W + A
27	Gemeentegroei	Nee
28	Open Kerken	Nee
29	Feest van de Geest	- (W)
30	Bezinning 40-dagentijd	- (R)
31	Centrale Missionaire Commissie	Alle

³ Op de ambtsdragersdag in 2015 is het sluiten van kerkgebouwen aan de orde geweest. Met name wordt het daar besproken boek van Harry Bisseling, Henk de Roest & Peet Valstar (red): "Meer dan hout en steen. Handboek voor sluiting en herbestemming van kerkgebouwen." Boekencentrum Zoetermeer, 311 pag., € 24,50, aanbevolen.

32	Raad van Kerken	Alle
33	ZWO	Alle
34	Plaatselijk Platform Diaconieën (+ inloophuis)	Alle
35	ACD	Alle
36	College van Kerkrentmeesters	Alle
37	Algemene Kerkenraad	Alle
38	IKOS	Alle
39	Gevangenispastoraat	Alle
40	Lokale Omroep Krimpen uitzendingen	Alle
41	Kerkomroep	Alle
42	Websites	Alle
43	Markten en acties	Nee
44	Verjaardagsfonds	R + IJ / W / A
45	Kerkblad	Alle
46	Kerkelijk bureau	Alle
47	Pastoraat	Nee
48	Ouderenpastoraat	Nee
49	Verzorgingstehuizen	Alle
50	Muziekgroep SHH band	A
51	Open Ark bij Open kerk	A
52	Wijkbijeenkomsten / contactpersonen	A
53	Seniorenochtenden	A
54	Beheerscommissie	A

De aanbeveling uit het rapport Leertouwer om meer samenwerking tussen de vier wijken te bewerkstelligen op het terrein van de catechese, van wijkbijeenkomsten en gemeenteavonden heeft uitwerking. De Algemene Kerkenraad stelt voor om in de komende periode overleg te doen plaatsvinden tussen de moderamina van de wijkkerkenraden met het verzoek mogelijkheden voor uitbreiding van de bestaande samenwerking te verkennen en, waar mogelijk, te realiseren. De predikanten kunnen bij dit overleg een voortrekkersrol vervullen. Bij de samenwerking ten aanzien van de avonddiensten is afgesproken dat deze in het najaar van 2016 zal worden geëvalueerd. Deze evaluatie zal volgens plan in nauwe samenspraak met de betrokken wijkkerkenraden plaatsvinden.

6. Predikanten

Naar het zich laat aanzien zullen de predikantsvacatures binnenkort vervuld zijn en is het mogelijk om bij het kerkenwerk in Krimpen in elke wijkgemeente van hun professionele inbreng gebruik te maken. In aanvulling op hetgeen is beschreven omtrent de predikantsformatie (zie paragraaf 5.3.) wordt benadrukt dat de primaire taak van de predikanten in de desbetreffende wijkgemeente gelegen is. De predikanten komen regelmatig bijeen in het predikantenoverleg. Naast onderlinge uitwisseling en zorg voor elkaar vindt hier afstemming van en taakverdeling bij bovenwijkse activiteiten plaats in inhoudelijke en praktische zin. Het predikantenoverleg stimuleert de samenwerking tussen de wijkgemeenten. De Algemene Kerkenraad bevordert waar mogelijk deze goede samenwerking.

7. Vermogensrechtelijke aangelegenheden

Het College van Kerkrentmeesters heeft in de afgelopen periode een belangrijke rol vervuld bij de uitvoering van vermogensrechtelijke aangelegenheden, maar heeft tevens goede stappen gezet bij de signalering van ontwikkelingen. Het *early warning* systeem heeft het mogelijk gemaakt om bij de

besluitvorming in de Algemene Kerkenraad gebruik te maken van prognoses. Op de goede verhoudingen tussen het College en de Algemene Kerkenraad kan worden voortgewerkt. In de Plaatselijke regeling staat samengevat hoe de vermogensrechtelijke aangelegenheden in de kerkorde staan aangegeven en hoe die vervolgens in de Krimpense situatie zijn vormgegeven, inclusief een aantal procedurestappen in de jaarcyclus ten aanzien van begrotingen, jaarstukken en de vaststelling daarvan.

De rechtspositie van predikanten is geregeld in de kerkorde.

De wijze van aanstellen van gesalarieerde medewerkers (voordrachten, door wie aangesteld, etc.) staat beschreven in de Plaatselijke regeling.

Het verdient aanbeveling om de komende beleidsperiode ook de taken en bevoegdheden van Ledenadministratie en het Kerkelijk Bureau nader te beschrijven tot op het niveau van de Plaatselijke regeling. Daar staat namelijk dat deze periodiek geëvalueerd moeten worden, maar er is niet vastgelegd wat de taken en bevoegdheden nu inhouden.

De wijze waarop investeringsruimte wordt ingezet die ontstaat door het vroeg treffen van bezuinigingsmaatregelen, is beschreven in paragraaf 1.4.

8. Vorming en toerusting

Vanuit de verschillende wijkkerken worden verschillende kringen en thema-avonden georganiseerd waarin mensen leven en geloof met elkaar kunnen delen. In het gezamenlijke boekje leerhuizen en kringen worden deze breed onder de aandacht gebracht. Het boekje begint met de leeractiviteiten die door de kerken gezamenlijk worden geïnitieerd.

9. Diaconie

De samenvoeging van de voormalige Gereformeerde en Hervormde diaconieën is in de afgelopen jaren voltooid. Het administratieve systeem (boekhoudprogramma) werkt prima. De financiële verantwoording is professioneel en transparant en behoeft geen wijziging. Er is een centraal systeem waarbij er per wijk een goed inzicht is in inkomsten en uitgaven. Nadeel is de kwetsbaarheid vanwege het beperkt aantal mensen wat met het huidige systeem werkt/kan werken. In de komende periode (twee jaar) zal de HBWA van hetzelfde boekhoudprogramma gebruik gaan maken. Dit betekent, behalve een aanzienlijke kostenbesparing, dat er meer mensen mee gaan werken waardoor het minder kwetsbaar wordt.

Voor de komende jaren staat een aantal onderwerpen op de agenda van het Algemeen College van Diakenen (ACD) om nader uit te werken.

- herbezinning op het bezit van fondsen;
- het oormerken van ontvangen gelden;
- de actie Vrijwillige Diaconale Bijdragen is nu twee jaar gevoerd en bezien moet worden hoe verder wordt gegaan;
- projecten: onderscheid tussen wijkprojecten en projecten die de totale gemeente betreffen;
- reglementering ACD: in de komende periode zal onderzocht worden of er een statutenwijziging doorgevoerd moet worden voor de samenstelling en het stemrecht op de vergadering van de ACD;
- afstemming tussen ACD en Algemene Kerkenraad.

Ten aanzien van activiteiten als Werelddiaconaat, gevangenispastoraat, stille hulp, zijn er geen wijzigingen in het ACD-beleid te verwachten.

10. Doelgroepen

Kinderen- en Jongerenwerk: laten zien wat je beweegt, bundelen van krachten en missionaire initiatieven

Kinderen en jongeren leren in de kerk te ontdekken hoe God met hen meeloopt en leren het evangelie kennen als blijde boodschap ook voor hen. Maar anders dan voor voorgaande generaties

zijn kerkelijke activiteiten één van de vele activiteiten waar ze uit kunnen kiezen. Dit vraagt extra inzet.

Vanouds organiseren de wijken verschillende kinder- en jeugdactiviteiten, zowel meer op de inhoud betrokken als meer recreatief. De laatste jaren zoeken kinderen en jongeren elkaar binnen de kerk graag op. Zo zijn er gezamenlijke en wijkgerichte activiteiten.

De Jeugdraad is het coördinerend platform (met als kern de jeugdambtsdragers) van waaruit gezamenlijke activiteiten als gezamenlijke diensten voor jongeren, gezamenlijke catechese, gezellige tieneractiviteiten, of kampwerk vorm krijgen en visies worden gedeeld. Hij probeert signalen van jongeren die belangrijk zijn voor beleid door te geven aan de Algemene Kerkenraad en wijkkerkenraden. Het inhoudelijk jeugdbeleid berust bij de wijkkerkenraden.

Verwezen wordt naar de missionaire activiteiten in paragraaf 11.

De komende tijd wordt onderzocht hoe gezinnen en jongeren meer samen kunnen optrekken binnen onze Protestantse Gemeente door middel van een aantal samensprekingen.

Middengroepen

Wat is een gemeente zonder kleinere groepen? In tal van groepen als gespreksgroepen, reuring en eetgroepen komen gemeenteleden bij elkaar om leven en geloof te delen. Gespreksgroepen uit verschillende wijken ontmoeten elkaar één of wellicht meerdere keren de komende tijd, om het onderlinge netwerk binnen de Protestantse Gemeente te versterken. De komende tijd houden we samensprekingen in kleinere groepen om met elkaar de inkleuring van de samenwerking zoals die in het beleid is afgesproken, te verkennen.

Seniorenwerk

Nu zorgcentra verleden tijd zijn is er meer behoefte aan Inloopochtenden en middagen voor ouderen om leven en geloof te delen. In een gezamenlijke folder worden buitenstaanders uitgenodigd. Eens per jaar wordt er een gezamenlijke activiteit ontwikkeld.

Bezoek aan musea of samen op reis gaan zijn leuke en interessante manieren om elkaar ook over wijkgrenzen heen te ontmoeten.

11. Missionair werk en IKOS

'Laten zien wat ons beweegt met al onze veelkleurigheid', dat is het motto waarop we ons in de Centrale Missionaire Commissie (CMC) verbonden hebben. Nu mensen minder vanzelfsprekend meedoen in de kerk is het zaak hen op verschillende manier aan te spreken. De CMC heeft daar beproefde activiteiten als bijbeldoedagen, creaochtenden, concerten en evangelisatiekraam op de markt voor en bedenkt ook telkens nieuwe activiteiten (bijvoorbeeld kerstwandeling, kliederkerk). Voor de activiteiten in het kader van de Raad van Kerken wordt verwezen naar paragraaf 13.

Het IKOS-werk (godsdienstonderwijs op de openbare scholen) is al sinds jaar en dag een door de PKN-kerken in Krimpen gedragen stuk werk. Het laatste decennium is er een landelijke financiering voor het godsdienstonderwijs, maar daarvoor werd (vele decennia) het IKOS-werk deels gesubsidieerd door de gemeente Krimpen en voor ongeveer de helft door de gezamenlijke (nu PKN-) kerken. Ook in de fusie-akte staat het vermeld als één van de onderdelen die onder verantwoordelijkheid van de Algemene Kerkenraad wordt uitgevoerd.

12. Communicatie en besluitvorming

12.1. Overlegstructuur

Om onze doelstelling te realiseren (vereenvoudiging van onze organisatie, bundeling van krachten om alle aandacht te hebben voor het laten zien wat ons beweegt) is er open communicatie vanuit de Algemene Kerkenraad met gemeenteleden, de verschillende wijken en is er open overleg met de betrokken commissies. We willen geen nieuwe overlegstructuren optuigen, maar weten elkaar te vinden door korte lijnen tussen de betrokken mensen in de verschillende commissies, waar nodig komen we kort bij elkaar. Zo komen we met elkaar tot een juiste invulling van het beleid.

De wijze waarop de Algemene Kerkenraad zich verhoudt tot de wijkkerkenraden is beschreven in de Plaatselijke regeling. Er zijn de afgelopen periode vanuit wijkgemeenten signalen gekomen betreffende de verhouding tussen de wijkkerkenraden en de Algemene Kerkenraad, die aanleiding zijn tot nader beraad. Zijn de aangelegenheden die door de Algemene Kerkenraad worden behartigd goed beschreven, is de samenstelling van de Algemene Kerkenraad en van andere organen nog steeds naar wens, hoe verloopt de communicatie tussen de leden van de Algemene Kerkenraad en de (moderamina van de) wijkkerkenraden, over welke aangelegenheden worden consultatierondes gehouden, zijn de rollen ten aanzien van het beroepingswerk goed beschreven, welke documenten zijn openbaar? Deze en, mogelijk andere zaken, zijn aanleiding tot een evaluatie van de Plaatselijke regeling. Voorgesteld wordt dat er een werkgroep wordt geformeerd die zich over dit vraagstuk buigt en (eventueel) voorstellen tot aanpassing opstelt.

De Algemene Kerkenraad is zich bewust van het belang van de goede communicatie tussen de wijkkerkenraden en de Algemene Kerkenraad en speelt daarop, vooruitlopend op het bovenstaande, in: besluitenlijsten van vergaderingen van de Algemene Kerkenraad worden ter vergadering vastgesteld en daarna terstond verspreid, waar mogelijk wordt met personele unies de communicatie geoptimaliseerd, documenten worden ruim gedistribueerd.

Ambtsdragersdagen hebben hun nut in de afgelopen periode ruimschoots bewezen. De bestaande opzet zal worden voortgezet.

De bestaande praktijk bij het beroepingswerk, waarbij het moderamen van de Algemene Kerkenraad (om redenen van tempo) de taak van de Algemene Kerkenraad vervult, wordt gecontinueerd.

12.2. Media

Het Krimpens Kerkblad informeert mensen over het leven van onze Protestantse Gemeente. Ze laat zien wat ons in de Protestantse Gemeente beweegt aan geloof, versterkt het onderling meeleven en zorgt voor informatie over activiteiten. Ze streeft ernaar *up to date* te blijven, de uitgave te vereenvoudigen en niet alleen de eigen maar ook mensen aan de rand van onze gemeente aan te spreken. De redactie ontwikkelt in samenspraak met Algemene Kerkenraad hiervoor een plan.

Het missionaire pinksternummer van het kerkblad verdient apart vermelding.

In onze digitale informatiemaatschappij zijn media naast kerkblad en wijkbrieven belangrijk. De komende tijd wordt onderzocht hoe facebookpagina's, twitter berichten en *whatsapp*groepen vanuit Protestantse Gemeente op elkaar afgestemd en wellicht verbonden kunnen worden. Ook wordt gekeken naar een nieuwe opzet van de website van de Protestantse Gemeente, die ook gekoppeld wordt aan het kerkblad.

13. Verwante activiteiten

Koren en muziekgroepen in en vanuit onze Protestantse Gemeente komen met regelmaat samen. Bij de gezamenlijke korennavonden rond het liedboek maken we met elkaar kennis. Om de samenwerking te stimuleren nodigen we koren in elkaars kerken uit. Ook wordt gekeken naar mogelijke samenwerking tussen organisten om uit te wisselen of voor elkaar in te vallen en/of roosters op elkaar af te stemmen. In de Raad van Kerken wordt samengewerkt met de Molukse kerken, de RK parochie St. Christoffel, de evangelische gemeente en de Vrijgemaakte kerk. De Raad van Kerken organiseert oecumenische activiteiten gericht op onderlinge ontmoeting tussen leden van kerken in Krimpen en treedt daarnaast naar buiten toe op als gezamenlijk gezicht van de kerk in organisaties als gevangenispastoraat en Lokale Omroep Krimpen. De laatste jaren ontwikkelt ze tal van missionaire activiteiten naar buiten toe om te laten zien wat ons beweegt, te denken valt aan kerkenpad voor scholieren, interessante gezamenlijke thema-avonden, het boekje leerhuizen en kringen, de kerstwandeling, de nacht van gebed, concerten, het verspreiden van Meer+ en meedoen op de markt de Kracht van Krimpen. etc.

Meer dan voorheen is het belangrijk in het netwerk van het dorp aanwezig te zijn zodat mensen ons makkelijker tegen komen als ze op zoek zijn naar geloof of inspiratie. Daarom werken de CMC en Raad van Kerken samen met partners in het dorp als bibliotheek, Synerkri en Contour-de-Twern.

Soms zijn er kwesties vanuit de samenleving als de komst van een aantal vluchtelingen of het kerkgebouw van Molukse gemeente die om snelle actie en afstemming vragen. Als Protestantse Gemeente dragen we graag ons steentje bij aan de samenleving. Dit gebeurt o.a. ook in het overleg tussen burgemeester en wethouders en predikanten van Krimpen.

14. Voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel

Kerkdienstenroosters: worden, onder verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden, Krimpenbreed opgesteld. De Algemene Kerkenraad stelt de roosters in een coördinerende rol vast.

Collecteroosters: idem.

Wijkgrenzen en -namen: het in 2015 genomen besluit over wijkgrenzen en -namen blijft van kracht.

31 oktoberbijeenkomst: een jaarlijkse viering op 31 oktober vindt ook in de komende periode plaats.

Eens per twee jaar wordt deze bijeenkomst gecombineerd met een korenavond.

15. Samenvatting

Het concept-beleidsplan is er op gericht de lijnen voor de komende periode uit te zetten en de besluitvorming over structuur en kerkgebouwen te vergemakkelijken. Dit gebeurt door, in vervolg op het concept-beleidsplan, het definitieve beleidsplan vast te stellen.

Hoofdpijnen zijn:

- het 'vergezicht' als toetsingskader voor in de komende periode te nemen besluiten;
- drie scenario's in het concept-beleidsplan; dit leidt in het vervolgproces, bij de vaststelling van het definitieve beleidsplan, tot een concreet besluit inzake de ordening van wijkgemeenten, waaruit de keuze voor het af te stoten kerkgebouw/de af te stoten kerkgebouwen logisch voortvloeit;
- de randvoorwaarde dat, als er geen andere afspraken gemaakt worden, de eredienst van de 'inhuizende' gemeente op zondagochtend 10 uur plaats vindt;
- de afspraak dat (tijdelijke) investeringsruimte als gevolg van het vroeg nemen van herstructureringsmaatregelen bij voorrang wordt ingezet bij de wijkgemeenten die bij het afstoten van het kerkgebouw zijn betrokken;
- aanpassing van de organisatie met als uitgangspunten eenvoud, bundelen van krachten (te concretiseren door evaluatie en verbetering van de Plaatselijke regeling) en vernieuwende missionaire initiatieven.

Uit de vaststelling van het beleidsplan vloeit voort de keuze voor het afstoten van een kerkgebouw of van twee kerkgebouwen. De procedurestappen die de effectuering van deze keuze mogelijk moeten maken volgen daarna. Over de precieze inrichting van dit traject vindt overleg plaats met het Landelijk Dienstencentrum PKN te Utrecht.

16. Besluitvormings- en communicatietraject

Wat	Wanneer	Wie
Bespreking uitgewerkte concept-tekst in moderamen	29 augustus 2016	moderamen Algemene Kerkenraad <i>(is gebeurd)</i>
Bespreking en vaststelling concept-beleidsplan in AK; vaststellen besluitvormings- én communicatietraject	14 sept 2016	Algemene Kerkenraad <i>(is gebeurd)</i>
Samensprekingen	september tot en met december 2016	Gespreksgroepen op uitnodiging Algemene Kerkenraad
Consultatieronde wijkkerkenraden en Colleges; wijkkerkenraden beleggen een gemeenteavond	september 2016 tot en met januari 2017	Wijkkerkenraden en Colleges
Gemeenschappelijke	november 2016	Algemene Kerkenraad

gemeenteavond		
Verwerking reacties uit consultatieronde	februari 2017	Redacteur
Bespreking voorgenomen besluitvorming in moderamen Algemene Kerkenraad Voorstel besluitvormings- én communicatietraject	begin 2017	moderamen Algemene Kerkenraad
Besluitvorming Algemene Kerkenraad; vaststelling beleidsplan met beslissing; traject inrichten volgens de kerkorde; Vaststellen communicatieplan	begin 2017	Algemene Kerkenraad
Implementatie, waaronder vervolgstappen inzake het afstoten van (een) kerkgebouw(en); traject inrichten volgens de kerkorde	2018 en verder	(moderamen) Algemene Kerkenraad en College van Kerkrentmeesters

Voorafgaande stukken:

- a. Beleidsplan 2013 – 2016 'Zicht op morgen'.
- b. Rapportage Gerrit Oosterwijk 28 maart 2014.
- c. Naar een levende en levensvatbare PKN Krimpen d.d. 11 juni 2014 (een nieuw perspectief) (Commissie Ad Hoc).
- d. Rapportage van de adviescommissie voor de Protestantse Gemeente te Krimpen aan den IJssel d.d. 25 augustus 2015 (Commissie Leertouwer).
- e. AK-besluit d.d. 16 september 2015 naar aanleiding van de rapportage van de adviescommissie voor de Protestantse Gemeente te Krimpen aan den IJssel.
- f. Communiqué naar aanleiding van AK-besluit.
- g. Matrix 2016 met informatie over de wijkgemeenten.
- h. Overzicht Kerkbalans 28 februari 2016 en 28 februari 2015.
- i. Uitdraai *Early Warning Systeem* 20-4-2016.
- j. Statistiek gemeenteleden.
- k. Interview 'Het huishoudboekje van de gemeente' in Krimpens Kerkblad d.d. 24 juni 2016 met Arie Ros en Hans van Lieburg.
- l. Kerk 2025; Waar een Woord is, is een weg.